EGUNA
JEL

Zeure Aberrijaren izkerea ezpa-dozu maitetan, eztozu maitetan zeure Aberrija bez

Lgo. urtia | 20'gn. zenbakija | Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn. | Bilbao'n 1937'gn. Urtarrilla 23'gna. larunbata | 15 eunen

Eun kañoi egazkiñen aurkakoak, eun mortero eta ainbat su-gai urten dira oraintsu Brema'ko portutik Sevilla'rako.-Itxasontzi berbertan lareun gudari sartun ziran.

Alemani'ko izparrak diñoenez Burgos'ko gobernua Zaragoza'ra aldatuteko da.-Reuter izpar-zabaltzalle-etxiak esan dabenez gaur emongo dautso Alemanik bere erantzuna Inglaterra'ri.

ALEMANI'REN ERANTZUNA

Barcelona.—Reuter izpaf zabaltzale etxeak esan dabenez Inglaterra'k emondako agiriari gauf erantzungo dautso Alemani'k.

IDAZLE OSPETSUA

Murcia.—"Guerra eta postguerra"'ren egile ospatsua efi onetara eldu da.

GUDARI GEYAGO ESPAÑA'RA

Paris.—Alemani'tik ortutako izpafak diñoenez oraintsu Brena portutik itxasontzi batek urten eban egun kañoi egazkiñen aurkako, eun mortero eta ainbat tonelada obus eta su gayekaz.

Ontzi ofetan lareun gudari itxasoratu ziran. Eurok Reichwhere'kuak ziran eta "gogozko" gudariak.

Gustiekaz gudari jantzi barik urten ziran baña jentzi ofeik Sevilla'ra eruan ebezan ontzian egozan.

Urten auretik, gudalburuak pistolea eskuan erakutsiaz zin (juramentu) eragin eutsen ezebela aut ortuko nora joyazan.

Urten da lasteř, euren gurasuak idazki bana artu eben ,zauriťuta eta txario egozala esaten.

BETI ASMATZEN

Berlin.—Burgos'ko gobernua Zaragoza'ra aldatuteko daba jakin da. Eri au biaf dan lez gogoftuten diardue.

Zaragoza'ra befogei pilotu aleman eldu dira, eun mekaniku eta lau guda-talde. Gustiak alemanak

Italitarai itxaroten dagoz.

Akademia nagusian eta beste etxietan luf-ondoko etxoñetan gordelekuak egin dira eta gudalburuentzako landolak gertau.

Gurasuak ilak izan yakezalako umezurtz geratu ziran umiak Burgos'era daroez.

Franco'ri album bat opalduteko ixenak batzen dabiz.

Ume askok ixenpetu dabe.

GIBRALTAR'ETIK DIÑUENA

Malaga.—Gibraltar'etik artutako izpaf batek diño, ingiru aretako paxisten artian ibilera aundi eta ugarijak nabaitzen dirala. Erakutsija emoten ei dabe, egunokaz ixan dabezan betuta edo bajak ezin konta alakuok ixan dabezana. Efi-aldezliegandik artuten diran izpafak, itxaropentsuak dira.

INDAÑAK ESKATUTEN DABEZ

Barcelona.—Gaufko izpafetatik bayestuten da, bein Marbela'n paxistak ixan eben auferakadia osoz eutsita, atzerakadia eregiten dautsela orain efi-gudarijak. Baia jakin da Mafuekos'tik Algeciras'era eldu dan ontzi batek ainbat gixon portu aretara eruan dabezana be. Paxisten indafak gaitze aundijak ixan dabezana eurak agertuten dabe ekintza oneikaz.

PAXISTEN EGAZKIÑAK

Malaga.—Juan dan iru egunetan paxisten egazkiñak Malaga'ko lufaldian iñun diran egakadak egin dituez. Paxisten egazkiñari urteten efi-aldezlien eiza edo kaza'kuak igoten ixan dabe, eta onek berialaxe anka-jokuan esiten ixan dira.

Paxisten egazkiñak suagatuteko usterik eziabela ixaten uste da eta bai Malaga'ko guda-oñetan egite; diran lanak ikusteko, Malaga'ko langiliak geratu gabeko lanetan ekiten dautse guda-oin gustian indaftuten.

EGUN NASAYA

Madrid.—Gaufko eguna gudariei yuakoenetik oso nasaya ixan da. Batez be, uri onduko guda-oñetan.

Goiz aldian paxistak su-izkilubekaz jo dabez euren geure inguruak, baña efi-aldezlien erantzunetara osoz ixildu ixan dira.

CORDOBA'ALDIAN

Andujar.—Nasaitasun osua Cordoba'ko guda-oñetan. Arerijuak eztira inundik agiri, eta efi-aldezlien indafak, juandako astian artu ebezan lufaldiak gogoftuten diñardue.

JANARIAK IXANGO DABEZ

Madrid.—Aldezle batzak ixan daben batzafian, Madrid'eko janarijetzaz jardun ziran. Lasteř Madrid'en edozeiako janarijak ixango dabez. Ofetarako batzorde bat ixentau da.

ARAGOI'EKO GUDA-OÑETAN

Barbastro.—Paxisten suagak Tiera ingurutako lufaldiak suagatu dabez. Beste guda oñetan, aipagarririk ez.

EŘIAK IKUSTEN

Barcelona. — Uri onetako Kobla deritxan talde bat Belgika eta Frantzia ikertuten ixan da. Onek eldu dira, eta euran azalpenetatik dakigu ondo artuak ixan dirala eta afera onez lateři (estadu) bi ofeitako lufaldietan.

MADRID'EKO GUDA IZPAŘAK

Madrid.—Atzo gabeko bederatzijetan Madrid'etik izpaf onek artu genduzan: Ezta ixan ezetariko gudaketarik Escorial'en eta Guadalajara'ran su-izkiluzko zunbada batzuk eta kifu.

Atzo goxeko lenengo orduetan obetu ziran lufalde batzuk. Afatsaldа erdijan artu zan, Vicente Blasco Ibañez ixeneko ikastola talde bat. Onek garantzi aundija dauko. Atzo gabez Legionaju bat igaro zan. Beste guda-oñetan ezer ez.

GUDA ZAINGOA

Euzkadi'ko guda-ikastola

Ikastola onetarako eskatu daben artian sartze-azterketa egin biaf dabenen ixenak.

INKIÑERUAK

F. de Pinedo Nuño'taf Basil.
Vela Santos'taf Perdiñanda
Cardaño Crespan'taf Satunin.
Zabala Otaola'taf Koldobika.
Zabala Otaola'taf Jon Martin.
Ezkura Mendizabal'taf Eramun.
Zamaloa Andonegi'taf Joseba Andoni.

ARTILERIKUAK

Martinez Gomendio'taf Kipiren.
Nieto Medina'taf Joseba.
Zabala Azkue'taf Perderika.
Beratza Rodriguez'daf Julen.
Bengoetxea Afegi'taf Mikel.
Linaje Alonso'taf Joseba.
Bilbao Ezkera'taf Koldobika.
Diaz de Espada Pantearroyo'taf Peru.
Saenz de Buruaga Ureа'taf Joseba.
Rodriguez Ortiz del Campo'taf Edorta.
Ufutia Eguzkiza'taf Endika.
Goti Afazuria'taf Koldobika.
Gerikagoitia Gabiola'taf Jokin.
Ayarzaguena Estenaga'taf Kastor.
Ortega Arizmendi'taf Joseba Koldobika.
Bilbao Zabalbeitia'taf Asmunda.
Urgoiti Badiola'taf Joseba Andoni.
Gandariasbeitia Agire'taf Deunori Iñaki.

Oafa.—Azaterketak afatsaldeko iruretan asiko dira.

Arteztuko diran gustiei adierazoten yakoe logaritmoen efeskadea eruan biafko dabela.

Zegaitik etzeben Madrid artu?

Madrid.—"Politica" izpafingiak diñoanez paxistak aixakiak bilatu gura dautsez Madrid ez aftzeari.

Vareja kenerala zaurituta geratu zala adierazi ondoren, Audiencia'ko markesa il zala ageftu dabe.

Zeron-tokiko gexoetxian gexozain diran neskatila ilrañak.

Aldasoro yauna...

¿Guri burutik beera egiten etorr al dira batenbatzuk Gipuzkoa'tik Bizkai'ra?

Ara zergaitik

1'go. ¿Egia al da UCA (Unión Cooperativa de Ayuntamientos de Gipuzkoa) deritzayon Alkartasunak Bilbao'n jafi dituen denda bietan, egunokin, ixilean, bigafenez (egin dan efazionamentutik aparte) yateko generoak emon dauzala?

2'gn. ¿Egia al da UCA ofetan yatekoak artzen dabezanak Bilbao'ko biztanleak baño ugariago dabezala yanariak?

3'gn. ¿Zilegi al da, zuzen eta bidezko Gipuzkoa'tik etofitako batzuk (ofen artean gipuzkoaf jatofik gitxi dago, zorionez) emon, geure etxean, yanarietan geu baño aukerago bizi izatea? ¿Ez al dabe uleftzen ofeik, guk besoak zabalik artu gerahuranak geu baño ugariago ibiltea, geuri burle egiten dala?

4'gn. Eta bide batez beste itaun bat. ¿Egia al da Gernika'ko Kooperatibeak, UCA'k egindakoen antzera, egunokin ixilean, bigafenez, efazionamentutik aparte, yanariak emon dauzala? UCA edo "oca" eta Kooperatiba ofek, ¿ze pribilegio daukee?

Aldasoro yauna: ¿Nor egingo da bafabaskeri ofen yaube? Noiz arte ekingo dautse batenbatzuk enparauai bafe ta burle egiten?

NI NEU.

¿MAXUKERIJETAN...?

Maxu ixan baño lenago maxukerijetan astia, txoriburuben egiñena dala esaten eban gure aitita zanak. Eta esaten ebana, egiñik ufun barik ibilten zan.

卐 卐 卐

Atzo, egunoro ohureari jafaituaz, Bilbao'ko izpafingijei begiratu geutsen. Begiratu ta euretako irakurgai batzuk irakufi be bai.

Esku-aftian gebanari begiratutian, "Gure izkuntza" ixenpurutzat eban idazlan luze-samaf bat idoro geban. Asikerako jefo labur batzuk ixan ezik, enparaukua, euzkeraz idatzita eguan.

卐 卐 卐

Lenengo lefuak irakuften asi gintzaneko asi gintzan idazliaren asmuai lofatza aftzen be. Irakasle-antzo agertuten zan, euzkel-idazliai idazkera-arauak imiñi-gura. Idazlien aftian uaftuten dan idazkera lardin-eza, iguin yako: zuzkidatza 'ta abaf...

卐 卐 卐

Irakasle-antzo agertuten yakun ixileko idazle ofek, EGUNA egunoroko izpafingi euzkelduna be irakufi dau. Bizkayeraz eta gipuzkeraz idatzita agertuten dala diño. Eta beste atzalburu barik, olantxe idazten dau: "Baño bada ordua zerbait egiten asteko, zuzkidatza zuzentzan (corrijiendo la ortografia)".

卐 卐 卐

Ixenpe barik argitaldu ixan daben idazlan ofen egiliak zuzkidatzatzaz diñuanari, geuk be ondo deritxagu. Zuzkidatz-arauz utzak-eta egiten dabezan idazliak, askotxu gara be. Eta asko onein aftian, utsik aundijenak egiten dabezananen aftian, biaña, afaturiko idazlanaz irakasle-antzo yatofkuna bera be bai. Ona emen eredu bat: "Ofegatik zion obispo batek, katolismoan batzar batean: *Euskera'ri zor diogu geure Euskal-eřian ez dirala sartu matxinada jakingoiak.*

"Euskal-eřian ez dirala zartu" baño, "Euskal-eřira ez dirala sartu" ¿obeto ez ete-dago?

Sartu "s" izkijaz, *entrar* da. "Z" izkijaz, ostera, *envejecer*.

Eta irakasle-antzo agertu ixan yakula begitanduten yakun idazle ofek, len befidatzi doguzan lefuetan idatzi daben "zartu" itzaz esan gura dabena gartelerazko "entrar" dala argi ikusten da. Beraz, zuzenduta ikusi gura leuken zuzkidatz ori, ainbat lasteřen zuzendu begi.

Euzkera-ikasbidian ikasle txatxaftxu baño ezkaranok, oraín afte maxu-aftian maxu ixan dogu Arana-Goiri'taf Sabin, eta irakasle ofen irakas-bidiak jafaituz idazten dogu. Sabin'an ikaslialo baña, eztabe iñoz "naikuba" idatziko, "naikun" baño. Gure euzkera mařian egizko agintza dabenak euzkeraren aldezko ezozer aguntzen ba-dauskube, axe beteko dogu, euzkerari zoř dautsagun maitetasun bixiz.

Afatutako idazlan ori golik asita beraño ateftuten asiko ba-gintzakez, asi, ¡zennat uts eta muts idoroko ete-genduke z...!

EGUNA'ko mutilok geure gardija dogu, euzkeldunok orain-afte ixan doguzan irakasliai jaratuz.

GEXORIK

Zabalbeaskoa'taf Matilde abeskoren ospetsuba ta euzkeltzale efimia, gexorik oeratuta aurkitzen dala entzun dogu.

Ainbat lasteřen al-da, andereño ori dan lako abeslarijak bixťekunk dira-ta.

卐 卐 卐

"Endaitz", gure adiskide ona ta idazle-laguna be, makal-samuf aurkitzen dala-ta etxera juan yaku.

Azkaf osatu, mutil, gudari sendo ta kementsubak biaf dabezan aberijak osasuna eskatzen dau-ta.

¿ATZE ATZEKA...?

Queipo koldaftuten asi ei-da. Koldaftuten ez, jagotzatik koldafa ixan danak koldaftu biafik ez dau-ta.

Koldaftuten astia baño txafagua da ba. Queipo'ri jazoten yakona: eskutu-meskutuka erabili ixan daben koldafkerija ifaďotsetik agertuten asi da, ba.

Malaga aftzeko egafiz egin ebazan amesak, ames-tokira iges-egin dautsoela esan dau, Malaga aftzeko beste gudari ez daukazala-ta. Azkenengo gudaketa gogofetan Apirka'ko mairurik geyenak il ei-yakoz... Eta Hitler eta Mussolini'k bidaldu ixan dautsezan gudarijetik gitxi baño ez ei-yakoz geratzen.

¡Queipo gaxua...! Gordeta euki ixan daben koldafkerija agertuten asi da.

Españar gudako izparrak-eta

Malaga'ko guda-oñetan paxistak atzeraka eta Madrid'en joaldi gogorrak oraindik

Paxisten egazkin bi eratsi.-Azaña'ren itzaldiari goralbenak.-Oviedo'n altzaupen bat paxisten artian.

MADRID UTZITZEN

Madrid.—Gauf emon dan aginduak diñoanez irurogetamabi ordu baño-len urten biafko dira Madrid'etik garila'ren 19'gafenaren ondoren bertan saftu ziranak.

Etxietan gelditzen diran tramankuluak toki ziurera eruateko komite bat ipiñi da. Tramankuluok guda-gayetarako be erabiliko dira ofetarako gai diranak.

EGAZKIN BI ERATSI

Valencia. — Frantzetaf radio baten aftu danez egazkin arin bi eratsi dautsez gauf paxistei efepublikaf egazkin-eruatzaliak.

AZAÑA'REN ITZALDIA

Madrid.—Izpafingi gustiak argitaldu dabe Azaña'ren itzaldia eta gora ugari egiten dautse.

ZARAGOZA'N IL DABEZANAK

Barbastro.—Paxisten aftetik etofi diran gudariak esan dabenez Zaragoza'n paxistak il dabezanak amaf mila baño geyago dira.

MALAGA'N ATZERA

Madrid.—Ginebra'tik aftutako izpafak diñoenez Malaga aldian paxistak atzeraka asi dira efepublikaf gudarien indafari igeska.

ATZO MADRID'EN

Madrid.—Oafgafirik ez emengo guda-oñetan.

Aranjuez'ko guda-oñetan naiku gogor jokatzen da.

Tren-bidia garbi geratu da eta Madrid'erako bidia zabalik.

Coruña'ko bidian garbiketa batzuk egin dira paxistei atzera eragiñaz Guadalajara aldian bakia.

Ciudad Universitaria'n joaldi gogorak egiten dira oraindik.

MOLA'REN ETXIA

Barbastro.—Zaragoza'tik iges egiñiko batzuk esan dabenez Mola kenerala efi aretako kale nagusi bateko etxe eder bat aukeratu dau bere bixilekutzat.

ARAGOI'KO GUDA-OÑETAN

Barcelona. — Gaufko egun gustian arerioak eztau bixitasunik ageftu.

Alcubierre'ko guda-oñetik gaste bat igaro da eta alde aretako zertzelada batzuk ageftu dauz. Bere adizkide askoren aftian iges egiteko asmuak ei-darabilez.

Perdiguera'n areríoc gogorketa janak egiten ibili da. Alde onetan areriaren egazkin talde bi ageftu dira ta efepublikaren guda-oñak suagatu dabez kalterik egin barik.

Ebro'ren be-aldeko guda-oñetan artileri-joaldiak ixan ziran eta areriaf zauritu ta il urari egin yakozan.

Beste guda oñetan aipagafirik ez.

IRAKASLIEN ALOGERAK

Santander.—Ikastolaen ardurea daukan Zuzendariak ufutidatza zuzendu dau, azalpen auxe dagialarik: Ez yakola ordainduko bere alogera, ikastolako zeregiñak betetuten eztauzanari, edo beintzat, gura añoko arazoren baten janpetuta daguala azaltzen eztaunari.

BESTE IZPAŘINGI BAT

Santander.—Juvenud Libertaria deritxon bazkunak, "Adelante" ixena eruango daun izpafingi bafia argitaltzia erabagi dau.

KAI LANGILIEN BATZAŘ BAT

Santander.—Uri onetako kai-langiliak, deya dabe datofen igandez, biaf, izango daben Batzaf bereizi batera. Gafantzitsua ei-da langile ta gendi ofeintzako.

IDAZTITEGI IGITUBA

Santander.—Puerto Chico deritxon auzunean, igandez, idaztitegi batean askundia ospatuko dabe. "Eliseo Recus" eretxiko dautse. Of dala-ta Llano'taf Imanol jaunak itzaldia esango dau.

OVIEDO'N ALTZAUPEN BAT

Gijon.—Jakin danez Oviedo'ko paxisten aftian altzaupen bat egon da.

Orí dala-ta paxisten gudalburu nagusiak eriotza batzuk agindu dabez.

Iñok bai ete daki ezer?

Sevilla'ko radioa eta zortzigarren agindua

Sevilla.—Arriba España'ko egazkiñak igandian alemanakaz, eta italianukaz batera, Bilbao suagatu ei eben, eta izugafizko kaltiak egin. Onek gurako eben astelenez Bilbao suagadatutia, baña igandian langiliak ola edo pabriketatik kanpora dirala ikusiaz igandian suagatu eben.

Baña kontuz... Sevilla'ko ifadotzak atzo orixe ezan eban... baña ezeban ezan zein igandetan. Ezta esango be. Ondo dakigu lako arako geure eiza'kuak emon eutsen makilakadatik ona euran gurarririk eztana bete. Amesetan edo dagoz ofeik. Manzanilliak ete dauko erua?

Euzko guda-oñetan

Guda-Zaingo'ko burukideari jaso dizkiogun izpafak dira onako auek:

Elgeta, Elofio ta Markiña-inguruetan, bestetan baiño ixiltxuago, baiña, ba-diran oraindik ere arerioaren suagak. Guretafetan ez da zorionez ezer kaltegafirik jaso.

Ostontzeko guda-oiñetan egunerako lelo: noizbeinkako su-otsa etena ta nagia.

Elofio-aldean iru "falange"'tafek, beste "zeru-zatia" utzi ta gure guda-oiñera etofi dira. Otxandiano'n ere bait efekete-sarjento bat.

Gaufko egunari ez dagokio beste izpafik.

Mañari

ERIJOTZA.—Elexakuak artuta, eguaztenian il zan Barnya'taf Martin gixona, 70 urte ebazala.

Jaunak zeruan euki begi. Sendijari atsekabian lagun gayakez.

GEXORIK.—Elexakuak artuta aurkitzen da Bilbao'taf Gabirele "Agere" basetxeko andera. Osasuna opa.

JUAN-ETOŘIJAK.—Ezcolaza'taf Kapa ta Josu ata-semiak Bilbao'ra juan dira.

—Santurtze'tik etofi zan Ortuoste'taf Gotzone andera.

—Bilbao'tik etofi zan, Bilbao'taf Julene andera.

—Igandian egon zan Biteri'taf Dunixi gudari bizkora.

GURE GUDARIJAK.—Euren gurasuen ondoan egun bat edo bi igaroten etofi dira, Etxanobe'taf Sabin, Ortuoste'taf Justo ta Azkorbebeitia'taf Ander "Santxo Eztegi" gudasaleko gudarijak.

Mutil zintzo oneik, oinguan be adoretsu ta osasuntxu etofi dira; ta guda-oñian, orañarte "ondo ta subertez" ibili dirala ta, poz-pozez etofi be, Tira ba, mutilak, auferantzian be olantxe agertu...

Olako semien ikertaldijakaz ¡gurasuak bai pozik...! ¡Ene...!

JANARIJAK.—Koipia tilistia (lenteja), afosa ta orijua, lengo astian banandu euskubezan; baña aberientzako artua, olua txidefa ta sal-birifia be egunontan banatu dabez. Olan, gure artian, ezik ez gosetik eztogu. Gudatebaterako, Jauna'ri eskar, txarto be ez kagoz beintzat.

Mañariko.